

AKTUALNO VPRAŠANJE

Prav v tem času po občinskih ljudskih odborih in tudi mnogih podjetjih razpravljajo o gradnji stanovanj. V podjetjih se odločajo, kako bodo uporabili ustvarjeni dobiček; ponekod so sklenili, da bodo ustvarjena sredstva investirali tudi v stanovanja. Da pa bo gradnja čimbolj načrtna in sredstva čimbolj smotrno uporabljena, so n. pr. v kranjski občini sklenili, da bo vso gradnjo prevzel Zavod za stanovanjsko izgradnjo.

Ob razpravah o razdelitvi sredstev in gradnji stanovanj pa je še vedno slišati premalo besedi o ureditvi stvari, brez katerih sodobna stanovanja ne bi smela

biti. Tu mislimo predvsem na moderno opremljene pralnice in prostore za otroke. Do sedaj n. pr. na Gorenjskem ni nikjer stanovanjskega naselja, kjer bi investitorji predvideli tudi prostor, kjer naj bi bili predšolski in šolski otroci v času, ko so starši po službah. Prav tako po drugi strani še nikjer ni moderno urejene pralnice, temveč imajo še celo v vseh novozgrajenih stavbah nesodobno in nesmotrno urejene pralnice, n. pr. s kotli itd.

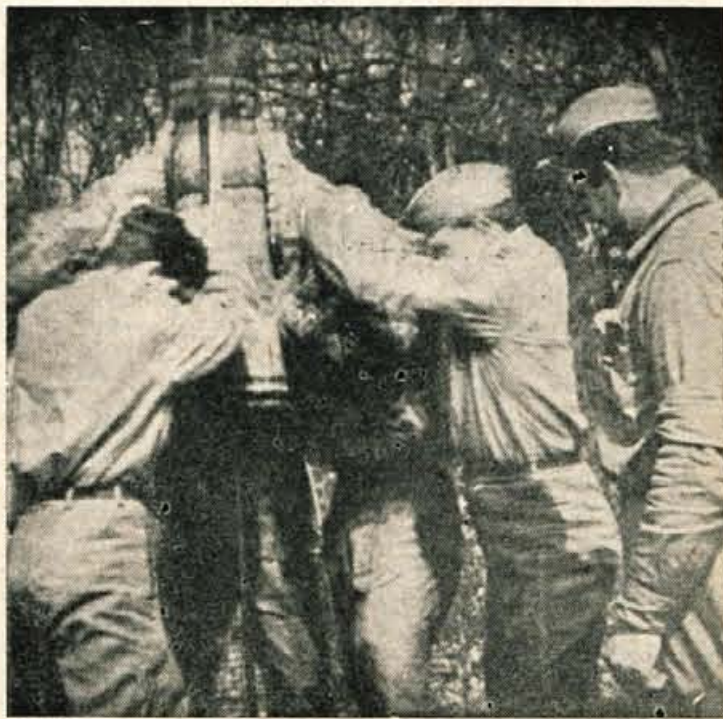
Prvo moderno pralnico nameravajo zgraditi pri novem naselju ob vodovodnem stolpu v Kranju. Kot nam je povedala predsednica Sveta za varstvo družine pri ObLO Kranj Marija Strajnarjeva, so pri tem naselju že predvideli prostor za mo-

derno pralnico. Treba se bo le še dometiti, kakšna naj bi bila pralnica, kako naj bi bila opremljena, kako naj bi bilo v njej organizirano delo itd., kar pa zato, ker je to prvi primer na Gorenjskem, ne bo tako enostavno. V tej razpravi bodo razen Zavoda za stanovanjsko izgradnjo sodelovali tudi predstavniki Sveta stanovanjskih skupnosti in zastopnice žena.

Kazalo bi, da bi o tem razmislili tudi v drugih naseljih, predvsem pa naj bi o tem vodili računa v naseljih, ki jih že zidajo in jih še bodo. Pa tudi stanovanjske skupnosti tega vprašanja ne bi smele zanemarjati. Lj.

AKTUALNO VPRAŠANJE

DAN MLADIH BRIGADIRJEV

1. april je dan mladih brigadirjev. Letos bomo ta dan še posebej proslavili, saj so naši mladi brigadirji spet na delovnih akcijah. 1. aprila bo tudi svečana otvoritev dela na mladinski cesti, ki se ga bo udeležila tudi naša gorenjska brigada »Staneta Zagarja«; le-ta se v teh dneh zadržuje na gradbišču pri Brežicah. Mladim brigadirjem želimo mnogo delovnih uspehov.

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ST. 25 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 31. MARCA 1958

Seje Občinskega ljudskega odbora Kranj

Zbori volivcev v kranjski občini od 7. do 13. aprila

Občni zbor Obrtne zbornice kranjskega okraja

PREREZ OBRTNE PROBLEMATIKE

Število zaposlenih v obrti raste - Dotok vajencev v obrt bo treba pospešiti - Projektivni biro naj bi poskrbel za gradbene načrte

Glavna točka na četrtkovem zasedanju Občinskega ljudskega odbora Kranj je bila razprava o stanju vodovodov na območju občine in o načrtih gradnje vodovodov v letu 1958. Razen tega je Občinski ljudski odbor tudi razpravljal o odloku o organizaciji uprave Občinskega ljudskega odbora in o sistematizaciji delovnih mest, poslušal je poročila posebne komisije za vskladitev predloga o višini obrestne mere za najemanje kreditov individualnih graditeljev stanovanjskih hiš itd. Ob koncu so sklenili, da bodo zbori volivcev na območju občine od 7. do 13. aprila.

Iz problematike o stanju vodovodov na območju kranjske občine, ki jo je zbral Svet za gradbene in komunalne zadeve, je razvidno, da se na območju kranjske občine oskrbuje s pitno vodo iz vodovoda le 25.200 ljudi oziroma 65 %, medtem ko je ostalih 35 % prebivalcev vezanih na vodo iz vodnjakov, kapnic, potokov in celo rek. Trideset lokalnih vodovodov oskrbuje samo 5.700 ljudi, a še od teh uživa iz vodovodov zdravo vodo le okrog 15 % prebivalcev. Vzrok temu je predvsem dotrajanost vodovodnih objektov in neprimerni viri, del krivde pa je tudi na nepravilnem in malomarnem vzdrževanju vodovodov. Razen redkih izjem vodovod. zadruga do sedaj ne ustvarjajo rednih dohodkov za tekoča popravila in nadomestitve vodovodnih objektov, tem-

več pobirajo samo prispevke v višini dejanskih potreb za tekoča popravila. Tako poslovanje zadržuje in privedlo do nerednega in malomarnega vzdrževanja vodovodnih naprav.

V zvezi s tem je svet predlagal zvišanje vodarine za vse kategorije potrošnikov. Dosedanja cena vode je za široko potrošnjo 10 dinarjev za m³, za večjo obrt 50 dinarjev, za industrijo 80 dinarjev itd. Po novem predlogu pa bi naj bile cene naslednje: za široko potrošnjo 20 dinarjev, za večjo obrt in gradbeništvo 50, za industrijo 160 itd.

Investicije na vodovodnih objektih so lansko leto znašale skupno nekaj čez 28 milijonov dinarjev, predlog investicij za letošnje leto pa predvideva skupno nekaj manj kot 42 milijonov dinarjev. O vseh teh vprašanjih je občinski ljudski odbor na današnji seji razpravljal. To gradivo bodo dali na razpravo še zborom volivcev in dokončne sklepe sprejeli na prvi seji po zborih volivcev.

Kakor je znano, se na zadnji občinski seji zbor nista strinjala s predlagano obrestno mero za individualne graditelje stanovanjskih hiš; medtem ko je zbor proizvajalcev predlagal obrestno mero 2,5 %, je občinski zbor predlagal dvostransko obrestno mero. Na današnji seji so na predlog skupne komisije sklenili, da naj znaša ta obrestna mera 2,5 %.

Kranj, 29. marca. — Danes je bila v Kranju redna letna skupščina gorenjskih obrtnikov, ki so se je razen delegatov udeležili tudi predstavniki nekaterih obrtnih zbornic ostalih krajev Slovenije, delegati družbene skupnosti in drugi. Na občnem zboru so med drugim sprejeli tudi nov statut Zbornice in proračun Zbornice za leto 1958.

Razvoj obrti na Gorenjskem je v mnogočem zastajal za razvojem ostalih panog. Podatki kažejo, da število obrtnih obratov tako družbenega kot privatnega sektorja še vedno pada. Leta 1955 je n. pr. odjavilo obrt 91 zasebnih obrtnikov in prijavilo obrt 81 zasebnih obrtnikov, lani pa je prijavilo obrt 66 zasebnih obrtnikov, 101 pa je obrt odjavil. Zmanjšanje pa je šlo pred-

vsem na račun ustanavljanja večjih obrtnih obratov. Saj se je število zapos. delavcev v obrti, če ne upoštevamo vajencev, v zad. času precej povečalo. Skupaj se je lani zaposlilo v obrti 207 ljudi več kot jih je bilo v letu 1956. Porast zabeležimo lahko v vseh panogah razen v lesno predelovalnih obrtnih obratih. Petletni perspektivni plan predvideva v obdobju petih let povečanje števila delavcev brez vajencev za 645, tako smo sedaj v tem prvem letu dosegli 32 % plana. Hkrati s povečanjem števila zaposlenih lahko ugotovimo tudi povečanje vrednosti proizvodnje. V družbeni obrti se je ustvarjena vrednost povečala lani v primerjavi s predlanskim letom za 21,3 %; v zasebni obrti pa se je povečal registrirani promet od

1.431.280.000 din v l. 1956 na pribl. 1.580 milijonov dinarjev. Porast gre na račun povečanja števila delavcev, večje delovne storilnosti in na račun porasta cen.

Medtem ko se je število delavcev v obrti povečalo, se je število vajencev zmanjšalo za 101. Treba bo stremeti za tem, da se poveča dotok mladine še predvsem v obrt družbenega sektorja in da se vključi vajence v vse vrste poklicev. Morda bo v kritičnih primerih kazalo zvišati tudi nagrade vajencem, da se pospeši dotok in hkrati prepreči fluktuacija v industriji. Morda bi kazalo to urediti tako kot so storili na gostinski zbornici, ko so sklenili, da bodo vajenci razen mesečnih nagrad dobivali še nek znesek, ki ga bo prispevala zbornica.

Letošnji plan investicij je za razvoj obrti dokaj ugoden. Med obrtnimi podjetji je sicer precej zanimanja za kredite iz investicijskega sklada, vendar obstaja možnost, da kljub temu vsa sredstva zaradi bančnih predpisov ne bodo popolnoma izkoriščena. Glavni vzrok, da investicijska sredstva že lani niso bila dovolj izkoriščena so predvsem pomanjkljivo sestavljeni gradbeni načrti in rentabilitetni izračuni. Da bi uredili vsaj zbor so sklenili, naj bi obrtna zbornica poskrbela, da se ustanovi

poseben projektivni biro. Ker pa se v trgovini in gostinstvu ukvarjajo s podobnimi problemi, so zastopniki omenjenih zbornic predlagali naj bi ustanovili biro za vse tri dejavnosti.

Investicijsko politiko bo treba v bodoče vskladiti s sprejetimi smernicami in planom razvoja obrti. Predstavniki obrtne zbornice bodo morali tesno sodelovati z občinskimi ljudskimi odbori pri sestavljanju družbenega plana. Zastavljali naj bi si konkretne naloge po smernicah, ki jih je sprejel OLO Kranj in si prizadevali, da jih tudi čimprej uresničijo.

Samoupravni organi v obrtnih podjetjih so sicer v zadnjem času dosegli napredek. Vendar delo le počasi napreduje. Zastopnik občinskega odbora sindikata obrtnih in komunalnih delavcev iz Kranja je predlagal naj bi pri obrtni zbornici ustanovili komisijo za delavsko samoupravljanje, v šolah pa naj bi bil tudi predmet — delavsko in družbeno upravljanje. Razen tega so delegati precej govorili o težavah, ki jih imajo pri nabavi surovin, o delovnih pogojih v obrti, nagrajevanju, strokovnem izobraževanju itd.

Ob koncu so za predsednika Obrtne zbornice okraja Kranj izvolili tov. Janka Urbanca, za tajnika pa Iva Miklavčiča. Lj.

S SEJE OBLO RADOVLJICA

Problem „Elana“ še ni rešen

Na petkovi seji je ObLO Radovljica že drugič razpravljalo o stanju v tovarni športnega orodja »Elana« v Begunjah v zvezi z dodelitvijo garancijske izjave za kredit. Garancijsko izjavo za 50 milijonov obratnega kredita je Občinski ljudski odbor Radovljica že izdal, neurejeno pa je ostalo še vprašanje personalnih sprememb v podjetju.

Tržna inspekcija je v skladu z zakonitimi predpisi že podala predlog za odstavitev direktorja, občinski ljudski odbor pa je ugotovil, da je treba zamenjati še nekatere druge vodilne uslužbenice, ki so sokrivi za stanje v katero je zašlo podjetje. V skladu z uredbo o ustanavljanju podjetij in obrtov ter zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov bo upravičenost predloga tržne inspekcije za odstavitev direktorja pregledala ustrezna komisija za imenovanje in razrešitev direktorjev, ki bo podala svoj predlog na prihodnji seji občinskega ljudskega odbora. S tega stališča je bila petko-

va seja občinskega ljudskega odbora pravzaprav nepotrebna, ker niso odkrili nobenih novih dejstev. -iv

NAŠ RAZGOVOR

Več pomoči od občinskega sveta

Delo potrošniških svetov je v zadnjem času ponekod popolnoma zamrlo, tu in tam pa ti sveti komaj še životarijo. Brzkone je potrošniški svet pri trgovini v Stražišču zelo redek primer delavnosti, ne le v kranjski občini, temveč na vsej Gorenjski.

Kako to, da potrošniški svet v Stražišču dela in dosega tudi uspehe? Tako smo povprašali predsednika tega sveta tov. Joža Bizovičarja. »Menim, da je za uspešno delo nujna stalna povezava sveta z delovnim kolektivom. To povezavo je treba stalno obdržati in razvijati. Tako delamo tudi mi. Svet stalno prireja sestanke s kolektivom. V zadnjem času sicer zaradi prezaposlenosti naših delavcev ne moremo pripraviti sestankov vsak mesec, sklicujemo pa jih kljub temu, in si-

cer ob nedeljah.«
O čem razpravljate na teh sestankih?
»O vseh zadevah, ki tarejo potrošnike in tudi kolektiv - o potrežbi, higieni v lokalu, o čim smotrnejši nabavi blaga, cenah in večkrat tudi o osebnih zadevah, ki bi utegnile škoditi delovni storilnosti strežnega osebja. Radi bi, da bi bili potrošniki čimbolj zadovoljni. Precej smo tudi že razpravljali, kako bi povečali trgovski lokal, saj sedanjí prostori ne ustrezajo več. O tem smo se menili tudi na zborih volivcev.

Nekajkrat smo sklicali tudi zbor vseh potrošnikov. Udeležba sicer ni bila najboljša, vendar sem prepričan, da vseeno ni bilo brez uspeha.«
Sestav potrošniškega sveta prav gotovo v mnogočem vpliva na delo. Predsednik

Bizovičar, ki je upokojenec, nam je povedal, da sta v svetu razen njega še dve gospodinji, ena uradnica, učiteljica, pek in invalid.

»Ali vam Svet za blagovni promet pri Občinskem ljudskem odboru nudi pomoč pri vašem delu in kaj menite o potrošniških svetih?«

»Vse kaže, da so potrošniški sveti še v povoju. — Za uspešno delo bo treba še mnogo predavanj, predvsem pa tudi več sodelovanja z občinskimi svetom. Prav te stalne povezave sedaj ni čutiti. Občinski sveti bi, menim, morali poskrbeti tudi za čim tesnejšo povezavo ne le z občino, temveč tudi s posameznimi potrošniškimi sveti, ki bi si tako lahko izmenjivali izkušnje, kar prav gotovo ne bi bilo brez uspeha!«

Lj.

Ob koncu sezone skoki v Planici

Planica, 30. marca. — Danes dopoldne se je pod 80-metrsko skakalnico v Planici zbrala velika množica ljudi, ki je prisostvovala mednarodni smučarski prireditvi v skokih. (Poročilo berite na zadnji strani).

PABERKI PO SVETU

BOJKOT

Ciprski Grki so, kaže, našli še eno obliko za izražanje svojih čustev do okupatorjev — Britancev. Sklenili so, da odslej ne bodo kupovali niti cigarete niti žganja, ki bo uvoženo iz Velike Britanije.

NAZADOVANJE

Agencija France presse je objavila naslednje poročilo:

«Recesija (nazadovanje gospodarstva) je nenedoma postala problem številka 1 v ZDA, in to tako z ekonomskih, kot s političnih razlogov.

Recesija se je pojavila v ostrejši obliki, kot je predvidevala administracija. 11. marca je ameriško ministrstvo dela objavilo, da se je število nezaposlenih v Združenih državah Amerike povečalo še za 500.000 oseb v primerjavi s februarjem, tako da skupno število nezaposlenih presega 5 milijonov.

Brez komentarja, z edinim pristavkom, da ni število nezaposlenih v prvih dneh marca naraslo samo za pol milijona, marveč natanko za 679.000.

IZDATKI

Po pred kratkim objavljenih podatkih, so izdatki za vojsko držav članic Severnoatlantskega pakta narasli v obdobju od 1949 do 1957. leta od 19 na 59,6 milijard dolarjev. Torej kar za trikrat!

Doslej še nihče ni izračunal, kaj vse bi se z denarjem, zapravljenim za uničevanje, dalo storiti za dobrobit človeštva.

PO ŠPANSKO

Španska vlada je obvestila javnost, da so ukinjeni 14., 15. in 18. člen Ustave. 14. člen Ustave je dovoljeval Špancem poljubno bivališče, 15. člen je določal, da se brez sodnega naloga ne more izvesti hišne preiskave, 18. člen pa je dajal posebne garancije posamezniku pred policijskim preganjanjem.

Z ukinitvijo navedenih členov španske Ustave, lahko torej oblasti določijo, kje človek mora živeti, lahko preiskujejo hiše brez dovoljenja in zapirajo ljudi brez naloga sodišča.

In vse to je bilo storjeno brez temeljitejših razprav in objavljeno brez hrupa, kot da se ni zgodilo prav nič posebnega. Čisto v smislu frankističnih tradicij.

ABC

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

V prvi polovici tedna močna ohladitev, hkrati pa se bo razjasnilo. V drugi polovici tedna ponovno lepo, toplo vreme.

LJUDJE IN DOGODKI
TRDOVRATNA POLITIKA ADENAUERJEVE VLADE

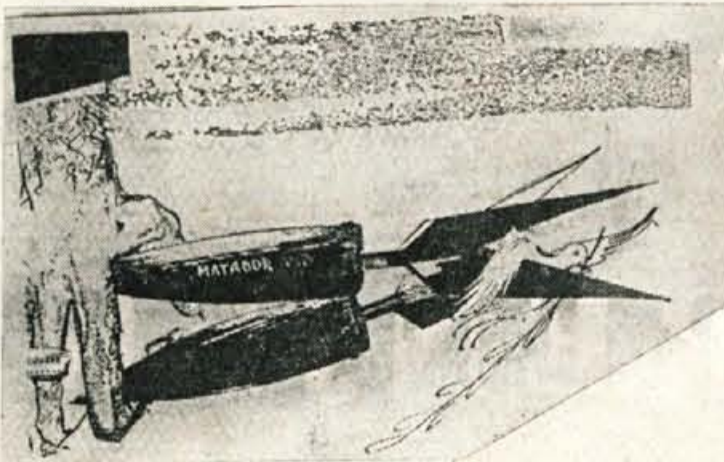
Pretekli ponedeljek okoli 11. ure zvečer je bila na govorniškem odru Zahodnonemškega Bundestaga socialno demokratiška poslanka gospa Herklopi. Po svojem govoru je med mučno tišino prebrala še protestno brzojavko neke Nemke: »Odpoveste se atomskim bombam! Mislite na Hirošimo in Nagasaki!« Nato je vzela 50 mark, ki jih je bila Nemka priložila brzojavki. »Za prve žrtve atomske bombe v Nemčiji« in odnesla denar pred sedež, kjer je sedel kancler. Toda Adenauer ni trenil z očmi... Dobre pol ure za tem je Bundestag razglasil usodno odločitev: večina poslancev je glasovala za atomsko oborožitev nemške vojske.

Novica se je bliskovito razširila po svetu in zapustila povsod občutek more in strahu. Atomsko oborožitev države, ki je v preteklosti z dvema svetovnjima požaroma sprožila toliko gorja in trpljenja? Atomsko oborožitev Zahodne Nemčije v času, ko si ves svet prizadeva, da bi kar se da omejil nevarnost učinkovalne atomske vojne? Atomsko oborožitev v času, ko sosedna država — Poljska — predlaga za začetek te omejitve brezatomsko cono v Evropi? Kot odgovor na vsa prizadevanja ljudi, ki želijo živeti v miru, državniki, ki jim je pri srečju varnost narodov, in javnega mnenja po svetu, ki odločno zahteva konec igračkarnja z nevarnim orožjem, kot odgovor na vse to so nemški krščanski demokrati s svojim voditeljem Adenauerjem na čelu izrazili z glasovanjem za najmodernejšo oborožitev njihove vojske, za »Matadorje«, ki so že delj časa pripravljani po skrivnih skladiščih v zahodnonemških gozdovih!

Kancler Adenauer je tokrat presegel samega sebe, ko je svoje pristaše napeljal na to, da so se morda proti svoji volji in proti svojemu razumu odločili za njegovo nepopustljivo politiko sile. Na zadnjem zasedanju članice Atlantskega pakta v Parizu se je sicer nekoliko potuhnil, ko je začasno odklonil razgovore o atomski oborožitvi Bundeswehra, toda od tedaj so pretekli komaj

to, da bi razpravljali o generalni stavki v protest proti atomski oborožitvi zahodnonemške vojske. Toda to je le skromen izraz mnenja nemške javnosti, ki je v večini razpoložena proti oboroževanju in proti trdovratni politiki sile Adenauerjeve vlade.

Rezultat glasovanja v Bundestagu je neprijetno odjeknil ne samo v bližnji okolici zahodnonemške države, marveč tudi v

SKARJE

trije meseci in že je pokazal v vsej strahoti svojo pravo barvo.

Odpor proti politiki sile je te dni zajel vsa Zahodna Nemčija. Opozicija, to je socialno demokratiška stranka, je zahtevala sestavo nove vlade, ki naj bi odklonila pravkar sprejeto odločitev, v Hamburgu so študentje priredili takoiimenovane »tibe demonstracije«, protestiralo je tudi okoli 48.000 podpisnikov frankfurtske deklaracije itd. — Prav tako so se te dni sešli voditelji zahodnonemških sindika-

vsem mednarodnem življenju. Mar si je mogoče zamisljati uspeh razorožitvenih razgovorov in sploh sestanka na najvišji ravni, če se ena stran pripravlja nanj s sklenjenim obročem raketen oporišč? Sicer ni dvoma, da do takih razgovorov mora priti, vendar pa je jasno, da sedanja odločitev o atomski oborožitvi Zahodne Nemčije nasprotno deluje proti naporom, za katere se zavzema ves miroljubni svet.

JELO TURK

v nedeljo smo zabeležili

V ZABNICI SO PRAZNOVALI
KRAJEVNI PRAZNIK

Zabnica, 30. marca. — Prebivalci Zabnice in okoliških vasi so pričeli v četrtek že petič praznovati svoj krajevni praznik v spomin na hude boje na Rovtu pod Križno goro marca 1942. leta. V četrtek sta imela KO Zabnica in Bitnje slavnostno sejo, zvečer pa so peveli, recitatorji in glasbeniki iz Ljubljane priredili v Zadrudnem domu zabavno večer. V soboto so obdarili tudi otroke padlih borcev in invalidne ter priredili slavnostno akademijo.

Kronika nedeljskega tekmovanja pa je zabeležila komemoracijo pri grobovih talcev in pri spomeniku, popoldne pa so učenci tamošnje osnovne šole uprizorili mladinsko igro K. Brenkove »Najlepša roža«. Igro bodo ponovili v ponedeljek in s tem zaključili praznovanje. —an

IZ KRONIKE ŽELEZARSKEGA
MUZEJA NA JESENICAH

Jesenice, 30. marca. — Železarski muzej na Jesenicah je imel danes dopoldne ustanovno skup-

ščino sodelavcev stalne razstave. Skupščini sta prisostvovala tudi prof. Baš in prof. Mohorič iz Ljubljane. — Udeleženci skupščine so si ogledali najprej adaptacijska dela na graščini in na Stari Savi, nakar jim je posredoval Slavko Smolej skioptično predavanje o železarstvu. Na ustanovni skupščini, ki je bila v Delavskem domu, je podal obširno poročilo predsednik upravnega odbora Miloš Magolič. Skupščina je sprejela tudi sklep o sodelovanju z okrajnimi in republiški muzejskimi ustanovami; govorili so tudi o reviziji statuta in o bodočem delovanju muzeja.

TUDI V TRSTENIKU IN
TENETIŠAH NAJ BI
USTANOVILI ORGANIZACIJO
RK

Goriče, 30. marca. — Danes dopoldan je imela osnovna organizacija RK Goriče svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila zelo skromna, kar potrjuje, da tudi delo med preteklim delovnim letom ni bilo zadovoljivo. Z ozirom na bolnišnico na Gol-

niku, bi moralo biti delo Goričanov precej boljše, saj bi lahko prav oni zagotovili večje število krvodajalcev iz okolice Golnika. Da bi se delo RK na tem področju izboljšalo, je občinski odbor RK mnenja, da se ustanovita osnovni organizaciji še na Trsteniku in v Tenetišah, vendar do uresničitve te zamisli še ni prišlo. —an

šport

TRIGLAV : IZOLA
7:0 (3:0)

Kranj, 30. marca. — Danes popoldne je bila na igrišču Triglava v Kranju odigrana prva prvenstvena nogometna tekma spomladanskega dela tekmovanja republiškega prvenstva. Moštvo domačinov, ki je nastopilo v dokaj spremenjeni postavi, je proti pričakovanju dobro zaigralo in zaslužen zmagalo z visokim rezultatom. Gole sta dosegla Mihelečič 4 in Krašovec 3. F.

TEČAJ ZA ŠPORTNE
FUNKCIONARJE

Cerklje, 30. marca. — Jutri bo v Cerkljah končan dvomesečni tečaj za športne funkcionarje. Tečaj je organiziralo AMD Cerklje, obiskovalo pa ga je 15 tečajnikov. —s

OBRAČUN JESENISKIH IN
KRANJSKIH KOŠARKARJEV

Kranj, 30. marca. — V telovadnici I. državne gimnazije sta bili danes dve prijateljski trening tekmi in sicer med mladinci in članicami domačega Triglava ter ustreznima ekipama z Jesenic. Obe kranjski ekipi sta igrali dokaj slabo in izgubili — mladinci z 78:80 (39:46), članice pa z 33:44 (21:21). F.

TROBOJ ODOJKARJEV

Kranj, 29. marca. — Na igrišču STTS je bil danes odigran troboj v odbojki. Sodelovale so ekipe STTS, gimnazije in GIS. Ekipe so bile zelo izenačene. Zmagala je ekipa STTS, ki je bila najbolj borbena, razen tega pa tudi tehnično dovršena. Aco

PRIJATELJSKO SREČANJE
NOGOMETASEV

V prijateljski nogometni tekmi sta se pomerili ekipi Gumarske in Mlekarske šole. Rezultat prvega polčasa je bil 3:1 v korist gumarjev, vendar se je v drugem polčasu sreča nagnila v korist mlekarjev, ki so zmagali z rezultatom 5:2.

naša
kronikaTONE HAFNER NAS POSLANEC
IZ SKUPINE
KMETIJSTVA

V petek, 28. marca so bile v Ljubljani zadnje volitve poslancev v Republiški zbor Ljudske skupščine Slovenije iz področja kmetijstva.

Iz okraja Kranj in Ljubljane se je na te volitve zbralo 158 članov občinskih zborov proizvajalcev s področja kmetijstva. Za poslanca teh dveh okrajev je bil izvoljen Tone Hafner, predsednik Okrajne zadrudne zveze Kranj, ki so mu navzoči dali glasove v imenu 44.418 volivcev. Ena glasovnica, ki bi morala zastopati 741 volivcev, pa je v a neveljavna.

VOLIVCI RAZPRAVLJAJO O
DRUŽBENEM PLANU
TRZISKE OBČINE

Sveti kot družbeni organi tržiške občine so že odobrili letošnji družbeni plan in proračun občine.

Toda preden bi občinski ljudski odbor dekončno odobril letošnji načrt komunalne in druge dejavnosti v občini na svoji seji, ki je predvidena v četrtek, 3. aprila, so dali besedo volivcem samim. Po prvih zborih volivcev, ki so bili v soboto zvečer, 30. marca v Podlublju, Križah, Senicnem, Pristavi, kot tudi v Jelendolu, so predvideni zbori še v vseh drugih vaseh občine.

Vse umestne predloge volivcev bo občinski odbor skušal upoštevati. K. M.

KAKO HRANITI DOJENČKA

se bodo učile matere na tečajih, ki jih organizira Zdravstveni dom v Kranju. Pravilna, zdrava hrana otroka, ki se mora spreminjati in prilagajati potrebam otrokovega odrasčanja, je zelo pomembna. Rahitis, z njim slabokrvnost, prebavne motnje, neodpornost ter podobne težave in bolezni malih otrok so pretežno posledica nepoučenosti mater oziroma neznanja.

Na tečajih, ki se bodo začeli v začetku aprila, bodo medicinske sestre praktično poučevale matere, kako je treba hraniti otroka. Tečajji bodo v vseh vaseh občine Kranj in obsegajo skupno 6 ur, ki jih v večini primerov nameravajo razdeliti v tri večere po 2 uri.

Na teh tečajih bodo poučili matere o prehrani otroka oziroma dojenčkov do enega leta starosti. Prihodnji jesen pa namerava Zdravstveni zavod pripraviti širši cikel predavanj o prehrani in negi nosečnic in otrok do desetih let starosti. K. M.

KRANJSKA MLADINA BO
GOSTOVALA V RADOVLJICI

V četrtek, 3. aprila bodo gojenci Glasbene šole iz Kranja ob sodelovanju baletne sekcije DPD »Svoboda« Stražišče priredili v Radovljici koncert. Popoldanski nastop bo namenjen mladini, večerni nastop pa odraslim. — V koncertnem delu bodo nastopili gojenci iz oddelkov za klavir, violino, solopetje, pihala in instrumentalna sestava klavirski kvartet ter godalni orkester glasbene šole.

Nedvomno tudi tokratni nastop glasbenikov — reproductivcev in baletnikov ne bo razočaral obiskovalcev, hkrati pa bo vnesel v kulturno življenje Radovljice prijetno poživitev. P. L.

IZ KLUBA
GOSPODARSTVENKOV

Obveščamo vas, da bo v sredo, dne 2. aprila 1958, ob 16.30 uri popoldne v klubskih prostorih Trgovinske zbornice Kranj, Prešernova ulica 10/L, predavanje:

ORGANIZACIJA PRO-
IZVODNJE

Predaval bo ing. Nikonenko Danijel iz Zveznega centra za izobrazbo vodilnih kadrov Zagreb. V diskusiji bo sodeloval tudi g. ing. Olie Rimer, docent na stockholmski univerzi na katedri za organizacijo.

Uprava Kluba vabi vse zainteresirane k čim večji udeležbi. Uprava Kluba

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

o vodilnem kadru v kmetijskih zadrugah

Tokrat smo naprosili predsednike upravnih odborov nekaterih kmetijskih zadrug na Gorenjskem, da nam povedo, kako je z vodilnim kadrom v njihovih zadrugah. Zanimalo nas je, če imajo kmetijske zadruge upravnike, kakšna je njihova strokovna izobrazba in če jih nimajo, kaj so upravni odbori kmetijskih zadrug storili za to, da bi jih dobili.

Predsednik upravnega odbora Kmetijske zadruge Predoslje, Janko Snedic: »Naša kmetijska zadruge ima upravnik od leta 1955. Šolska izobrazba: 6 razredov osnovne šole, 1 razred gimnazije, tromesečni knjigovodski tečaj, upravniški tečaj; v zadrudnem sektorju je zaposlen skupaj 11 let.«

Predsednik UO KZ Voklo, Franc Golorej: »Naša zadruge ima upravnik od leta 1955. Le-ta je v kmetijski službi že od leta 1948. Ima nedokončano gimnazijo, pretoklo spomlad pa je obiskoval tromesečni tečaj za upravnike kmetijskih zadrug v Mariboru.«

Predsednik UO KZ Sorica, Janez Egart: »Naša zadruge ima upravnik. Le-ta ima nižjo srednješolsko izobrazbo ter 25-letno upravno prakso. V zadrugi je sedaj tretje leto.«

Iz Kmetijske zadruge Stara Fužina pa nam je odgovoril kar upravnik sam. Povedal nam je, da

ima kmetijska zadruge Stara Fužina upravnik od leta 1955. Le-ta ima 3 gimnazije in enoletno kmetijsko šolo.

Tudi namesto predsednika UO KZ Zabnica nam je odgovorila knjigovodkinja KZ. Pravi takole: »Kmetijska zadruge Zabnica ima upravnik, ki je v zadrugi zaposlen že deveto leto. Končal je trgovsko akademijo in zadrudni tečaj upravnikov v Mariboru.«

Iz kmetijske zadruge v Češnjici smo prav tako od upravnika dobili odgovor; da ima upravnik dvo-razredno trgovsko šolo, v službi v zadrudništvu od leta 1936.«

Anketo smo razposlali dvajsetim kmetijskim zadrugam na Gorenjskem. Dobili smo le 6 odgovorov, vendar nam že ti marsikaj povedo. Značilno je, da ima večina upravnikov v osnovi trgovsko in ne kmetijsko izobrazbo. Zanimivo je, da so odgovorile le take kmetijske zadruge, kjer upravnike imajo, čeprav je na Gorenjskem še precej zadrug brez upravnikov. Zanimivo pa bi bilo slišati prav od teh, kaj so upravni odbori ukrenili za to, da bi dobili upravnike.

DEKLE NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI

Prijatelj mi je pravil o dekletu, delavki, ki je lani dobra dva meseca spala na kranjski železniški postaji, na tleh pri prijateljici in drugod. V Kranju je dobila lepo zaposlitev, toda sobe, strehe nad glavo ni bilo. Takih primerov bi nam gotovo bralci našli celo vrsto, našli bi jih v gneči pred stanovanjsko upravo — povsod. Stanovanjska stiska je občutna, dasi na obrobju Kranja nenehno gradijo velike bloke, da nastajajo cela nova naselja.

KJE JE MEJA?

Stanovanja so registrirana in s stanovanji ni tolikih kupcij in podkupovanja. Opremljene sobe pa so na »prostem trgu«. Cim več je prosilcev, tem višja je cena, seveda le do plačilne zmogljivosti posameznikov. Zato se pri oddajah sob govori o visokih nagradah, o najemninah po 3.500 in več dinarjev itd. Po takem ključu bi morala biti najemnina za stanovanje 10 ali 15 tisoč dinarjev! Toda tega še nismo slišali.

Kakšen je prekršek, ki bi ga lahko očitali takim ponudnikom sob? S pravne strani so popolnoma brez greha. Obstaja pa še druga stran — moralna. Morda tudi tu niso vsi padli tako nizko. Nekateri so ponudbe s 100.000 din morda res razumeli kot klic nesrečnega brezdomeca v skrajni sili in bi bili pripravljeni oddati sobo za nižjo nagrado, ali vzeti celo vsoto kot posojilo. Tisti pa, ki se resno spuščajo v pogovor o načinu in roku izročitve obljubljenega nagrade in naravnost vabijo prosilca, v strahu, da ne bi izgubili lepe priložnosti, ali pa z jezo obžalujejo, ker so jo že zamudili, jasno pričajo, da so s ponudbo mislili resno in bi brez očitka vesti vzeli visoko nagrado.

Morda po črki zakona nima nihče pravice posegati v dogovore o najemninah in nagradah pri oddajanju sob. Toda pri vsem tem vendarle ne gre samo za to, kaj je in kaj ni dovoljeno po predpisih, marveč za to, kakšen odnos čuti posameznik v svojem srcu do novih moralnih norm, ki se porajajo v naši družbeni skupnosti. Po teh, novo nastajajočih moralnih normah pa je vsakrni izkoriščanje stiske sočloveka, ki mu še nismo mogli zagotoviti vseh življenjskih pogojev, grdo in nedopustno.

K. Makuc

ponudbo, da, vse je tako, kot pravite,« je dejala. »Toda sobe nisem mogla toliko časa imeti prazne in na ponudbo se ni nihče oglašil. Danes je sobo zasedel drugi, da se je izognil vsakodnevni vožnji od drugod v Kranj na posel.«

»Pridite še kaj pogledat,« je dejala zaupno, napol tiho, kajti videti je bilo, da ji je zelo hudo za izgubljeno priložnost in bi jo le še želela uresničiti, čež čas, če bi se dalo. Kako? Morda bi se našel vzrok za odpoved sedanjemu stanovalcu? Morda... Kdo ve? Možnosti je več in za 100.000 dinarjev se stori marsikaj!

»NISEM TAKO MISLIL.«

je dejal mlad obrtnik, ki se je pojavil na vratih še neometane nove delavnice. »Da, ponudil sem sobo na tisti oglas pod šifro 100.000. Toda nisem mislil, da bi bila vsota nagrada, ampak posojilo. Potreboval sem denar, ki ga bi pa vrnil. Zdaj pa sobe nimam več. Zelo mi je žal.«

Vprašanje pa je, kako bi bilo, če bi imel še sobo. Verjetno se ne bi odrekal tisočakov in bi zato dal prednost tistemu, ki bi ponudil sto tisočakov.

BI SE ŽE ZMENILI...

Ponudnik sobe za 100.000 dinarjev iz predmestja je stanoval pravzaprav v strogem centru. Dvakrat je brezdomec trkal na njegova vrata. Ob drugem obisku je odprla njegova mati. Razgovor je bil dolg. Zena je trdila, da sploh ni govora o sobi. Toda ko jo je obiskovalec spomnil na 100.000 dinarjev, je postala prijaznejša, zgovornejša. »Skoda, da ni sina doma. On pravzaprav odloča.«

»Rad bi vedel, ali bi obljubljeni nagrado lahko izp'čeval postopno, sprva le 50.000 din., se je zanimal prosilec.

Malo je pomislila in dejala: »No, o tem se bomo že zmenili,« in v očeh ji je sijalo zadovoljstvo. Zdelo se ji je morda, da že ureja stanovanje s 100.000 dinarji, ki jih ima na razpolago.

Z UPORABO KOPALNICE

»Nudim opremljeno sobo z uporabo kopalnice,« se je glasila zadnja ponudba. Pot do ponudnika je bila dolga, mimo plotov in ograj v črno, praviljično vas, čeprav nedaleč iz središča mesta.

»Ni več sobe, nobene sobe nimamo pri nas. Motite se!« je trdila žena. Razočarani prišlec pa je trdil svoje, da so pač oni dali ponudbo, da je šlo za 100.000 dinarjev, in da so s strojem napisali in s črnilom podpisali listek, kjer je točno označeno ime, ulica in ogled vsak dan od

10. ure naprej. Zena se je še obotavljala. Vrata je še vedno držala samo priprta, kot da se boji prišleca, ki jo je morda spomnil na nekaj ne-lepega, nečednega.

Malo je pomislila in še bolj užaljena s pri-zvokom prizadetega človeka očitajoče zavrnila:

»Zakaj niste torej brž prišli? Danes imamo že drugega in ni govora več o sobi.« Tako se je po pripovedovanju iskalca sobe končal ogled ponujenih sob za 100.000 dinarjev nagrade.

Domačin je pa le...

»Zakaj ne bi naredili enostavno, če se da,« so si dejali člani odbora neke osnovne organizacije SZDL.

Med letom niso kaj prida delali. In — če ne bi bilo treba ob koncu leta sklicati občnega zbora organizacije in tam podati obračun dela, bi verjetno člani odbora sploh pozabili, da imajo do organizacije in do ljudi, ki so jih izvolili, tudi dolžnost in obveznosti. Ko so uvideli, da brez občnega zbora le ne bo šlo, so se šele zdramili.

Predsednik Miha se je tolkel po glavi, premišljeval in obupoval, vendar se ni mogel spomniti ničesar, kar bi lahko napisal v poročilo. Edini stavek, ki je bil napisan na papirju tam, kjer je govoril o delu, je bil: članarina je med člani organizacije v redu pobrana. In naprej?

Če je še tako premišljeval, ni mogel ničesar iztisniti iz sebe. Lagati pa ne kaže, kajti člani bi mi lahko ugovarjali, si je mislil...

Bolje nič! — Tako je tudi bilo.

Brž ko je prenehal misliti o poročilu, so se mu nakopile nove skrbi. Kdaj in kako sklicati občni zbor, da bo sploh kaj ljudi. Hkrati pa je verjetno mislil tudi na to, kako bi se izognil morebitni kritiki in razpravi.

Vendar se je članom odbora tudi to posrečilo nekoliko izpeljati. Vsaj mislili so si, da so dobro izpeljali. Čeprav...

Občni zbor organizacije so sklicali enostavno kar za tisti dan in tisto uro, ko je bilo v vasi napovedano predvolilno zborovanje, na katerem bi moral govoriti poslanski kandidat iz njihovega kraja.

»Na zborovanje bodo ljudje prišli,« so si mislili.

Prišli so ljudje in prišel je tudi njihov poslanski kandidat, ki so mu povedali, da je začetek zborovanja preložen za pol ure.

Med tem časom so imeli občni zbor.

»Tovariši in tovarišice, začnjam današnji občni zbor...«

Prosimo delovno predsedstvo, da zasede svoja mesta...«

(Običajne druge točke — poročilo o delu organizacije — ni bilo!)

Tretja, oziroma druga točka dnevnega reda — volitve novega odbora.

»Tovariši, se strinjate, da izvolimo novi odbor kar z dviganjem rok?«

Odborniki prejšnjega odbora so pred »občnim zborom« s sodelovanjem nekaterih organizacij sestavili predlog za novi odbor. Tudi komite Zveze komunistov je predlagal nekaj članov, ki naj bi poživili delo organizacije. Odborniki so soglašali s tem. Bil so si enotni v tem, da je treba delo poživiti, da organizacija ne sme več živovati, da je treba k delu pritegniti ljudi, ki so pripravljene delati.

»Tovariši za novi odbor predlagam: Lojzeta Lisičnika, Matevža Medveda, Janeza Janežiča, Primoža Goloba...«

Pri Primožu pa se je ustavilo. Nekateri so se spogledali, drugi pa so že hoteli dvigniti roke. Tine se je oglašil prvi:

»Ta ni iz naše vasi. Volili bomo svoje ljudi.« Tako je,« so mu pritrdili nekateri.

Predlagatelj novega odbora je prekinil nered s kratkim — »v redu« in bral dalje.

Primož je bil iz sosednje vasi, le nekaj kilometrov proč od tod. Tam je živel že vsa leta nazaj. Ljudje so ga poznali po delu v nekaterih organizacijah. Ko so sestavljali kandidatno listo za novi odbor te organizacije, so ga povprašali, če bi bil pripravljen prevzeti še to dolžnost. Pa je Primož, čeprav težko, še tokrat pritrdil.

Namesto Primoža iz sosednje vasi so izvolili »domačina« Toneta. Tone se je branil in celo povedal, da ni pripravljen delati. Toda delovnemu predsedstvu se je mudilo, treba je bilo začeti zborovanje, poslanski kandidat je že čakal in — kaj zato, če Tone ne bo delal, domačin je pa le in svoje delo so, čeprav samo formalno, opravili.

Lj.

OGLEDI NA DOMU

Lepa hiša v centru. Na vratih se je pojavila ženska srednjih let in povabila obiskovalca v veliko vežo. Po zidovih so bili rogovi, na tleh preproge in v kotu velika kitajska vaza. Vse,

vključujoč tudi nastop ženske, je govorilo o nekdanjem udobju. »Žal je prepozno, sobe ni več,« je pojasnila.

NI RES!

Drugi ponudnik sobe je stanoval v ozki, skriti ulici. Odprla je mlada žena. »Kdo vam je dal naš naslov? Niti od daleč nam ni padlo na um, da bi mi ponujali sobo,« je trdila in tajnila.

»Morda vaš mož?«

»On je v Karlovcu in brez mene...! Ne, ne, motite se!« je nadaljevala s pravniško spretnostjo in dokazovala zmoto. Morda ji je mož očital pustolovsko ponudbo, morda se je sama zavedla nelepe poteze in se skesala.

PRIDITE ŠE KAJ...«

Tretja ponudnica v veliki staroznani hiši vinških bratov ob šumčiji Savi je bila še vedno za to. »Le žal, da se niste prej javili. Dala sem

Rozinarji

Ne morem si kaj, toda kadar se spomnim neke zgodbe o vrlih Sentferjanih in Središčanih, se nehote domislim Butalcev in Tepančanov. Navsezadnje — to, kar se je primerilo Sentferjanom in Središčanom, bi se lahko dogodilo tudi Butalcem ali Tepančanom. Kateri so brihtnejši, pa res ne vem. Zagotovo pa vem, tako pravijo tudi ljudje — da pamet kar na vate merijo.

Tamkaj — bolj na levo, ležita čedni vasi Sentferjan in Središka vas. Pa je naneslo tako, da so Sentferjani in Središčani — člani tamošnjih kmetijskih zadrug, staknili glave, se važno pomenkovali in modro kimali. Potlej se je pa eden izmed družine počehljaj za ušesom in važno povzel: »Da, tako bo in nič drugače! V Trst pojdemo na izlet!«

Rečeno — storjeno! Kar precej jih je šlo, dva so pa še povrh vzeli s seboj. Kako so potovali do Trsta, ni posebno zanimivo. Vem pa, da se je slehernemu izmed njih motala po glavi misel, kaj neki bi kupil v Trstu. Preklucana reč, vse bi še bilo, ko jih ne bi pestila suša v žepih.

Trst... mesto sanj!

Vrli izletniki so zamaknjeni krožili po mestu in se čudili... čudili.

Ja, tu v Trstu je vse kaj drugega kot doma na vasi. Promet pa tak, pa izložbe in valovanje množic. Res — pravcati Babilon!

Zdaj pa pustimo ostale in pogledimo, kako se je Tinetu in Mihi na tujem godilo. Veste, to sta tista dva, ki so ju povrh vzeli s seboj.

Vrta fanta sta prodajala zijala, da nikoli tega. Oči so jima dobesedno iz jamic uhajale, ko sta pasla poglede na Vespah in avtomobilih, ki so švigali po cestah. Pa tudi do brhkih Tržačank nista bila čisto hladnokrvna.

Nenadoma je Tine pocukal Miho za rokav in pomenljivo pokazal na bližnjo izložbo. Tremutek za tem sta se tako tesno prilpila

na izložbo, da sta se jima nosova kar sploščila na špi. — Oči so se jima kar zabodile v kup rozin.

»Ti, Miha, po čem so rozine pri nas?« je prvi spregovoril Tine.

»Okrog 500 dinarjev, morda tudi več.«

»Kaj misliš, če bl...« je nadaljeval Tine in umolknil. Videti je bilo, da na vse kriplje nekaj računa. Pogleda pa niti za trenutek ni umaknil s kupa rozin, kjer je bilo napisano: 10/40.

Kakšna je bila njuna računica in kako sta si tolmačila to ceno, o tem kronika molči.

Računala pa sta, računala. Kot obsedena sta seštevala, množila, odštevala — malo na prste, malo na pamet. Naposled sta zmago-slavno ugotovila, da velja kilogram rozin 40 lir in da jih lahko s skupnimi močmi kupita

S. S.

MIMI MALENEŠEK KONIČ VIGENCI ROMAN 121

Stric Miklavž se je spričo groze, ki je zajela vse ljudi, popolnoma streznil. Približal se je domu in videl, da je dvorišče pošastno razsvetljeno od ognja. Črne postave ljudi so lezle po strehah, visele na prečnikih, med bobnenjem vode in prasketanjem ognja je bilo čuti udarce sekir, ki so sekale leseno ogrodje. Kos za kosom posekanih gorečih prečnikov je padal v vodo, rjav valovi so ga besno zavrteli in odnesli naprej. Ko se je razgledal, je opazil Dominika in delavce, ki so vlačili iz vigenecv, kolikor so mogli. Pred vrati je stala smrtno prestrašena Ana, otroka je pritiskala k sebi, v očeh ji je sijala blazna groza. Ko je ugledala strica Miklavža, je zaihtela:

»Stric, pri nas je vse pri kraju.«

»Ni prvič, da voda besni,« ji je odvrnil Miklavž in se razhudil, ko jo je videl tako prestrašeno. »Noter se mi spravi,« je velel osorno. »Bi rada, da bi strah otroku škodoval?«

Brez besede je izginila skozi vrata, stric Miklavž pa je zabredel v vodo in prišel do zgornjega vigenca. Spodnji je bil videti izgubljen; voda ga je zalila do polovice, kolo se je besno vrtelo, stene so se škripaje stresale, voda se je zaganjala v udrtta vrata in jih trgala s tečajev. Toda zgornji še ni bil čisto poplavljen, delavci so sopihali in vlačili robo v skladišče. Skladišče je bilo zidano, Dominik se ni bal, da bi ga odneslo, čeprav ga do polovice zajame voda. Sam je tekal med delavci, premočen do kože, brez suknjiča, z zavihanimi rokavi, srajco na mišičastih, porastlih prsih je imel odpeto, iz glave se mu je kadilo. Priganjal je kakor besen, klel, vlačil, za vsako ceno je hotel rešiti čim več. Stric Miklavž se je pomešal med ljudi in zavpil:

»Ne norite! Tako ne boste ničesar rešili! Vigence je treba rešiti, vigence!«

Stari Voltrešč je pljunil v vodo. »Kaj boš rešil!«

»Jez, jez je treba narediti, takoj!« je kričal Miklavž. »Nekoč smo že tako storili! Jez nad vigenco, da se bo voda izlila na drugo stran. Onstran svet visi in prazen je, ne bo škode, če ga poplavlj! Ljudi, ljudi semkaj!«

Nihče ga ni poslušal, samo Dominik je prisluhnil njegovim besedam in v trenutku dojel, da bi na ta način lahko rešil vigence, sicer so izgubljeni. Planil je na dvorišče in zarjul:

»Sem k meni, vsi k meni!«

Delavci so se zbrali okrog njega, dvorišče je bilo vse črno ljudi. Dominik je visoko dvignil roke, da bi prevpil trušč in godrnjanje ljudi in ukazal:

»Kopače, rovnice, krampe, lopate, kar kdo najde! In v vodo!«

»Kdo bo hodil v vodo? Odnesla bi te pri priči,« so ugovarjali delavci. Toda Dominik ni popustil.

»Kdor noče, nima v imojih vigencah nič več iskati! Za meno!«

Pod lopo je zagrabil kramp in se spustil v vodo, za njim je skočil v valove stric Miklavž, sledil jima je Voltrešč. Ostali so stali na dvorišču in trdi od groze gledali boj treh mož z razpenjenimi valovi. Strica Miklavža je vrglo h kolesu in ljudje so kriknili, toda izognil se je besno vrtečim loputam in priplaval nekaj sežnjev nižje na drugi breg. Možje so zasadili krampe in lopate v breg in začeli kopati.

Ko so videli one pri delu, so se opogumili tudi drugi. Sklenili so verigo in skušali prebresti reko, toda majkalo jim je drznosti, voda jih je zanašala in jim izpodbijala noge, da so se morali vrniti. Potem se je nekdo domislil, da bi naredili zasilni splav, zložili so nekaj desk, jih v naglici povezali in hlapec Joža je pograbil žrd, ki mu je služila kot drog. Prepeljali so se na drugi breg in vsa množica se je lotila dela. Krampi, lopate, kopače — kar je kdo imel, s tem je razkopaval mokro, težko ilovnato zemljo. Še preden so skopali za seženj na globoko, je začela udirati voda.

»Še malo, samo še malo,« je hropel Dominik in se zaganjal v delo, do kolen v vodi, ves blaten, obrizgan, komaj še podoben človeku. Stric Miklavž in Voltrešč sta kopala ob njem, voda je drla vedno bolj, naposled bi bila skoraj odplaknila kopače. Stric Miklavž si je obrisal znojno čelo in rekel:

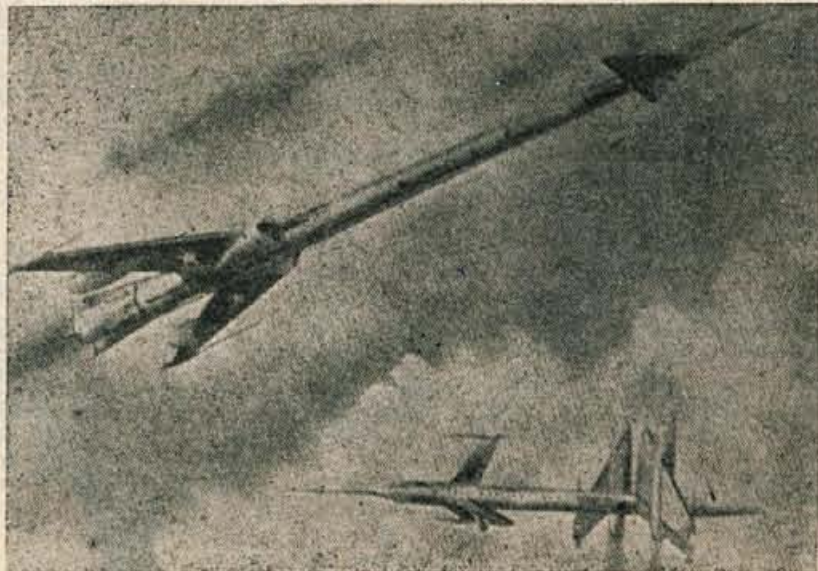
»Tu je dobro. Voda bo drla zmeraj bolj, si bo že sama poglobila pretok. Zdaj pa nazaj in jez pred vigenco.«

LETALA Z ATOMSKIM REAKTORJEM - KDAJ?

Na osnovi številnih poročil lahko sklepamo, da se sovjetski konstruktorji resno ukvarjajo z gradnjo atomskega letala. S tem v zvezi je prav gotovo tudi novica, da so metalurgi v SZ izdelali kovinsko keramično zlitino, ki zdrži temperature do več kot 2000 sto-

krovskega. Dolgo okoli 200 m, naj bi v sprednji del trupa vkrčalo 180 do 200 potnikov. Pogonski stroj bi bil uranski atomski reaktor z grafitno moderacijo in bi bil nameščen zadaj, tako da potnikom radioaktivno sevanje ne bi bilo nevarno. Reaktor bi pogonjal turbinske

bolj skopi. Kaže, da bo treba še precej raziskovalnega dela, prej kot bo atomsko letalo letelo. Toda v naslednjih letih lahko pričakujemo uspeha tudi na tem področju.

Modela sovjetskih atomskih letal — Spodaj je »Ogenjček«

pinj Celzija. Gradnja atomskega letala zahteva namreč tudi temperaturno zelo uporen material.

Atomsko letalo, na sliki zgoraj, je maketa, narejena po zamisli prof. Po-

ali turbinsko-propelerske motorje.

Spodaj na sliki je prav tako model sovjetskega letala, ki so ga imenovali »Ogenjček«. V vodoravnem poletu naj bi dosegel hitrost do 3000 kilometrov na uro. Posebnost — krila so premakljiva in se lahko obrnejo navpično navzgor, tako da letalo vzleti, leti in pristaja tudi kot helikopter.

Z atomskim pogonom letal se ukvarjajo še v ZDA. Oboji, Rusi in Američani, pa so v podrobnejših obvestilih

ANTENA TLM-18

Na Floridi, kjer je Cape Canaveral — ameriško raketno oporišče, so namestili avtomatično telemetrično anteno TLM-18, ki služi spremljanju usmerjenih izstrelkov. Antena je visoka 20 m in menijo, da je med največjimi tovrstnimi antenami na svetu. Enake antene so namestili še na treh drugih točkah vzdolž 7500 km dolge poti proti Južnemu Atlantiku, kamor izstreljujejo Američani svoje rakete.

Zanimivosti

KOLIKO GOVED JE NA SVETU

Po podatkih ameriškega kmetijskega ministrstva je doseglo govedo lani rekordno število. Po približnih podatkih je bilo lani na vsem svetu 950 milijonov glav goveje živine, kar je 24 odstotkov več kot pred drugo svetovno vojno. Zlasti je naraslo število govedi v obeh Amerikah, ter v Afriki in Avstraliji.

SOVJETSKA ZVEZA IMA 203 MILLJONE PREBIVALCEV

Po uradnih statističnih podatkih ima Sovjetska zveza 203 milijone prebivalcev. Če bo število ljudi tako naraslo, kakor doslej, bo imela ta država čez 15 let 245 milijonov ljudi. Med prebivalci Sovjetske zveze jih je kakih 40.000, ki so stari nad 100 let.

PTIČJE KOSTI PRESAJAJO NA ČLOVEKA

Britanski zdravniki so odkrili način, kako nadomestiti tri pomembne slušne koščice v srednjem ušesu človeka. Če se te koščice poškodujejo, človek delno ali popolnoma ogluši. Pri pticah ima podobno funkcijo le ena kost. Britanski specialisti za ušesa, nos in grlo so opravili prvo operacijo te vrste. Presadili so ptičjo kost v človeško uho. Operacija je bila težka, a je uspela.

Kako izdelujejo nylon

Nylon je prvo umetno tekstilno vlakno, v celoti izdelano iz kemično enostavnih snovi. Prejšnja umetna vlakna, n. pr. rayon, izdelujejo iz kemično kompliciranih surovin, ki so že prisotne v rastlinskih snoveh.

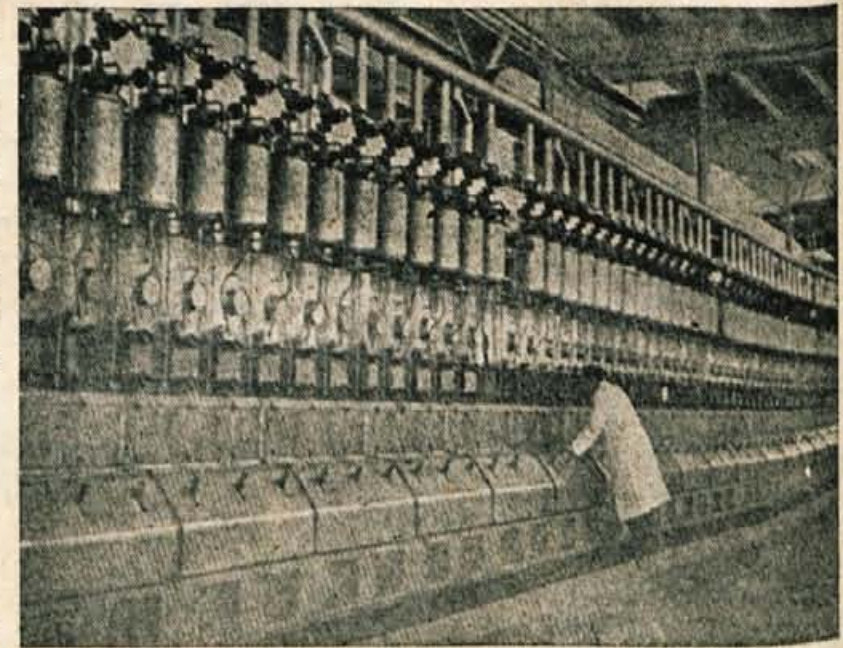
Glavna surovina za proizvodnjo nylona je premog. Premogov katran vsebuje benzol in fenol. Oba se v zelo zapletenem procesu, ob prisotnosti kisika in dušika iz zraka in vodika iz vode, spremenita v heksametilen diamin in mastno kislino. Ta dva potem kombinirajo, da dobe poliheksametilni mastni amid ali nylon polimer.

Nylon polimer je surovina za izdelavo nylona sukanca. Je kosmičaste oblike in ga spremenijo v tekstilno prejo ali sukanec s topljenjem in mrzlim vlečenjem.

mer, ki gre od tu v topilnice. Ko je polimer stopljen, je podoben gosto tekočemu kondenziranemu mleku. S črpalkami ga nato stiskajo skozi sito. Sito je kovinska plošča z majhnimi luknjicami, katerih premer določa debelino sukanca, ki ga hočemo dobiti. Skozi ta sito iztisnjen polimer ima obliko finih nitk, ki jih tok hladnega zraka ohladi in strdi.

Naslednji proces je hladno vlečenje, s katerim spremenijo polimer v tekstilno vlakno. Nitke nategnejo do 4-kratne prvotne dolžine. Tako dobi nylon svojo značilno moč in elastičnost.

Prej kot je sukanec primeren za nadaljnjo rabo, pa ga obdelujejo še na druge načine, podobno kot običajna tekstilna vlakna. Prejo za nogavice na primer sukajo in vijejo, kar spremeni

Nylon je bil med prvimi plastičnimi snovmi, ki so osvojile svet. Kemiki so pozneje izdelali še ankalon, perlon, kreplon in druga tvoriva, ki so se prav tako hitro uveljavila. Dralon, ki je najnovejši v seriji umetnih kemičnih vlaken, se je zaradi svoje lastnosti, kot so lahko čiščenje in pranje, hitro sušenje, barvna stabilnost in podobno, prav tako že uveljavil po vseh deželah. Slika kaže predilnico dralona, kjer dobi vlakno svojo dokončno obliko

Topljenje ni predenje, je postopek, ki so ga iznašli posebej za nylon. Vrši se v ogromni sobi, ki je podobna strojnici na prekoceanskem parniku. Tla so obložena z jeklenimi ploščami, ob stenah so cevi in jeklene lestve, motorji neprestano brnijo. Toda namesto smradu po vročem olju, prijetno diši po kemikalijah, ki jih uporabljajo za kurjavo, in namesto ogromnih turbin, sta ob steni dve vrsti svetlih kovinskih cilindrov, podobnih narobe obrnjenim vrčem za mleko. V določenih presledkih dovajajo v te cilindre nylon poli-

njen izgled in kvaliteto. Nato jo še stabilizirajo in gumirajo, da se ne razvije in da se laže plete.

Poleg vlaknate preje lahko delajo nylon tudi v surovih vlaknih. Ta vlakna predejo v prejo sama, ali pa skupna z drugimi tekstilnimi vlakni. Surovo nylon vlakno izdelujejo skoraj na isti način kot vlaknato prejo. Razlika je samo v tem, da običajno mrzlo vlečejo cel snopič vlaken, ki sestoji iz nekaj sto stisnjenih štrn polimera. Snopič pa nato dajo v kalup in razrežejo.

Učili se bomo kar v spanju

Francoski tisk mnogo piše, da bo v kratkem v prodaji nov aparat, ki ga imenujejo avtomatofon. Za novost se zanimajo mnogi ljudje, najbolj pa študentje.

Pravijo, da se bo lahko vsakdo naučil po zaslugi tega aparata marsikaj na pamet kar med spanjem. Avtomatofon sestavlja magnetofon in avtomatični šepetalec. Naprava v celoti tehta 22 kg. Najvažnejši del je šepetalec. Preden človek leže spat, si ga položi pod vzglavnik, aparat pa potem nenehno šepetaje in ponavlja besedilo, ki ga je poprej študent izgovoril v magnetofon. Tako se baje znanje za dolgo vtisne v spomin.

Strokovnjaki menijo, da se bo ta nenavadna naprava močno uveljavila. Na en sam magnetofon bo mogoče priključiti 20 šepetalec. Tako se bo na primer spalnica v dijaškem domu spremenila v »nočni tečaj«. Torej ne bo nič več popravilnih izpitov, ki študentom tolikokrat pokvarijo počitnice.

Po pisanju pariških listov si od tega aparata obetajo marsikaj razen vzgojiteljev tudi psihologi in nevrologi. Pri

vzganjanju duševno zaostalih in defektnih otrok in tudi pri zdravljenju alkoholikov naj bi se avtomatofon obnesel kot zelo dober pripomoček. Otroci bi se z njegovo pomočjo zlahka naučili to, kar si po dosedanjih metodah pridobivajo le s težavo. Mnogo bi si lahko obetali od njega alkoholiki, ki bi se radi odvadili pijače. Se posebno bo aparatura koristila igralcem, ki se bodo kar čez noč naučili vloge, kar jih sedaj stane precej časa in truda.

Kako pa s tistimi, ki bi se radi naučili tujih jezikov? Kar med spanjem se bodo navadili nepravilnih glagolov, slovnčnih pravil in fraz. Avtomatofon naj bi torej pripomogel, da bi ljudje postali pravi poliglotti.

Pod strokovnjaki nadzorstvom so lani napravili z avtomatofonom poizkus v nekem dijaškem internatu pri Parizu. Štirideset dečkov enake starosti so razdelili v dve skupini. V prvi skupini jih je bilo dvajset z odličnimi in prav dobrimi ocenami, v drugi skupini pa prav toliko s slabšimi ocenami. Ti slabši so se učili ponoči s pomočjo avtomatofona.

Rezultat tega učenja je bil, da je slabša skupina po določenem času na poizkusnem izpitu krepko »posekala« dijakne prve skupine. Dosegli so kar za 42 odstotkov boljšo oceno od odličnih in prav dobrih dijakov prve skupine.

ANEKDOTA

V Mlečno restavracijo v Kranju je stopil znani humorist »Oča s Kranja«.

»Kakih 15 ali 20 dkg sira bi rad,« je dejal.

»Katerega pa želite?« je vpludno vprašala prodajalka in začela naštevati razne vrste.

»Je vseeno! Dajte mi tistega, ki ga najteže prodaste,« je odvrnil mirno oča in gledal, s katerim mu bodo postregli.

K. M.

gorenjski obveseovalci

MALI OGLASI

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je: Kranj 475.
Prodaj kravo, 6 mesecev brejo. Praprotna polica 18, Velesovo. 481
Iščem moškega ali žensko za pomoč pri delu na kmetiji. — Zorman, Senčur 113. 502
Prodaj ali zamenjaj trosilec umetnega gnoja za vprežne grablje. Naslov v oglasnem odd. 474
Prodaj globok športni vozček in bakren kotel od štedilnika za vodo. Naslov v oglasnem oddelku. 516
Možina Miro, odvetnik v Kranju, Majstrov trg 17 se je preselil na Koroško cesto 1, Kranj

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delovnik ob 5.05, 6., 8., 10.10, 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri; ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 31. MARCA

8.05 55 minut s slovanskimi mojstri.
9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov.
10.10 Dopoldanski spored komorne glasbe.
11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Vaščani govore o novi cesti.
11.35 Pomenek v orkestru (solist saksofonist Guy Lafitte)
12.30 Kmetijski nasveti — ing. Milena Lekšan: Ugotovitve in sklepi III. republiškega sadjarskega zborovanja.
12.40 Umetne in narodne pesmi poje moški zbor »France Prešeren« iz Kranja p. v. Petra Liparja.
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Oslovski most.
15.40 Listi iz domače književnosti: Ognji ob progli.
16.00 Portreti jugoslovanskih pevcev: sopranistka Nada Vidmar.
17.15 Srečno vožnja!
18.45 Radijska univerza — dr. Dušan Reya: O problemih sodobnega prometa.
20.50 Kulturni razgledi — Janez Dokler: Likovna umetnost in čas.
21.05 S festivala sodobne glasbe v Donaueschingenu 2. oddaja.

TOREK, 1. APRILA

8.05 Slovenske umetne in narodne pesmi.
9.30 Slavnih virtuozov in pevci vam igrajo in pojo.
10.10 Rezervirane za prenos otvoritve del na avtocesti Ljubljana-Zagreb (prenos iz Novega mesta).
11.30 Za dom in žene.
12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v aprilu.
12.40 Simfonični ples.
13.40 Pester spored opernih melodij.
14.20 Za otroke — Primitve se za nos, letimo na Mars!
15.40 Potopisi in spomini: Iz dnevnikov mladih brigadirjev.
16.00 Za ljubitelje in poznavalce.
18.00 Sportni tednik.
18.30 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov.
18.45 Domače aktualnosti.
20.00 Najboljši jugoslovan. zbori vam pojo — VII.: Mladinski mešani zbor I. gimnazije v Celju pod v. Egona Kuneja.
20.30 Radijska igra — Wolfgang Weryrauch: Indijanska balada.
22.15 Za prijatelje jazza.

SREDA, 2. APRILA

8.05 Pisana paleta.
9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.
11.35 Radijska šola za višjo stopnjo: Oslovski most.
12.05 Mali koncert solistič. glasbe
12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Vlado Gregorovič: Slabokrvnost prašičkov.
13.15 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije.
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Vaščani govore o novi cesti.
15.40 Pri klasičnih mojstrih — Colette: Cudežni otrok.
17.10 Koncert ob željah.
17.30 Se še spominjaš...?
18.00 Kulturni pregled.

(poleg sodišča) in se priporoča cenjenim strankam. — Možina Miro. 517
Sprejmemo v službo takoj raznašalca ozir. razvoznika kruha. — Pekarna Kranj. 518
Travnik v okolici Kranja vzajem v najem. Naslov v oglasnem oddelku. 519
Podpisana Langerholc Elizabeta, gospodinja iz Stare Loke 62, obžalujem in preključem obrekovanja, ki sem jih izrekla o Hafner Ani, gospodnji iz Stare Loke 54, ker so bile izrečene nepremišljeno, brez vsake podlage in so neresnične. Zahvaljujem se ji, da je odstopila od kazenskega postopka. — Langerholc Elizabeta. 520
Damsko kolo — novo, kompletno, inozemske znamke, prodaj. Naslov v oglasnem odd. 522

Prodaj parcelo 650 m², začasno nezazidljivo, na zelo lepem kraju. Naslov v oglasnem oddelku. 521

OBJAVE

RAZPRODAJA

Po sklepu seje Sveta za varstvo družine OBLO Kranj se bo vršila razprodaja dotočenega inventarja bivših jasi JANINA. RAZPRODAJALE SE BODO OTROŠKE POSTELJICE, MIZICE, STOLČKI, OMARE, PLENIČE, RJUHE, ZABE IN OSTALO OTROŠKO PERILO.
Za javne ustanove in družbene organizacije bo razprodaja dne 2. 4. 1958 od 14. ure dalje v stavbi bivšega vrtca na Planini.
Za ostale interese bo razprodaja dne 4., 7., 9. in 11. aprila 1958 od 14. ure dalje na istem kraju.

OBVESTILO

Te dni smo razposlali provizijo vsem, ki so nabirali naročnike za »Glas Gorenjske« v času med lanskim in letošnjim žrebanjem. Vsem nabiralcem se zahvaljujemo za njihovo poštrevnost in jih vabimo, da tudi v bodoče sodelujejo z nami. Posebno so se izkazali: Vinko Blaznik, uslužbenec pošte Senčur, ki je pridobil 34 naročnikov; Venčeslav Azman, Prešernova 6, Kranj, ki je pridobil 30 naročnikov; Močnik, uslužbenec pošte Cerklje, ki je pridobil 27 naročnikov in Bezovičar, uslužbenec pošte Golnik, ki je pridobil 33 naročnikov. — Uprava in naročniški oddelek.

KINO

»STORŽIČ KRANJ«, od 31. marca do 2. aprila nemški barv. film »NI PROSTORA ZA DIVJE ŽIVALI«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
»TRIGLAV« PRIMSKOVO, 1. apr. premiera amer. barv. filma »EDINA ZELJA« ob 19. uri.
»SVOBODA« STRAZISCE, 2. 4. kitajski film »PREHOD ČEZ REKO JAVO-CE« ob 19. uri.
RADOVLJICA, 1. in 2. aprila amer. zabav. film »MOJ VOHUNCEK«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.
BLEJ, 31. marca japonski barvni film ljub. drama »VRATA PEKLA« ob 20. uri.

GLEDALIŠČE

»PREŠERNOVO GLEDALIŠČE« KRANJ
V torek 1. aprila ob 16. uri Radovan Gobec: »PLANINSKA ROZA«. Opereta v treh dejanjih. Zaključna predstava za tovarno »Iskra«.
V četrtek 3. aprila ob 20. uri Radovan Gobec: »PLANINSKA ROZA«. Opereta v treh dejanjih. Izven.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU
V petek je bilo na kranjskem trgu dokaj živahno, zabeležili pa smo naslednje cene: čebulček 190—230, šalotka 40, ajdova moka 70, koruzna moka 40, koruzni zdrob 50, kaša 75, ješprenj 60 do 65, krma za kokoši 35—40, fižol 50—80, orehi celi 80—100, orehova jedra 200, krhlji 50, koruza 35—40 in oves 25 din za liter;

Vabimo vsa vodstva sindikalnih podjetij in osnovnih organizacij Socialistične zveze delavnega ljudstva, da ugotovite, če na področju vaše organizacije že dela Poverjenišvo Prešernove družbe. Kjer je, ga podprite v njegovih prizadevanjih, kjer pa ga še ni, najdite iz vrst odbora ali članstva tovariša, ki se bo s srcem zavezal za širjenje zabavnih, poučnih in praktičnih knjig Prešernove družbe. Naslove novih poverjenikov pošiljajte Glavnemu odboru Prešernove družbe, Ljubljana, Erjavčeva cesta 14/a. Storitve vse, da bodo vsi vaši člani tudi člani Prešernove družbe, ki bodo konec leta prejeli za minimalno članarino bogato knjižno zbirko.

Zavod za stanovanjsko in komunalno gradnjo Kranj sprejme 2 gradbena inženirja, arhitekta ali tehaika

S POBLASTILOM ZA VODSTVO GRADBENIH DEL ALI PROJEKTIRANJE, EV. TUDI BREJ POBLASTILA. PLAČA PO PRAVILNIKU O PLAČAH.

krompir 10, rdeče korenje 40 do 60, navadno korenje 15—20, čebula 50—60, kislja repa 25—28, sladka repa 6, kislje zelje 35—40, zelje v glavah 30, pesa 25—40, redkev 20—30, jabolka 90—100 dinarjev za kg; česen 5 do 8, por 5 do 10, koleraba 10 do 20, hren 10—20 dinarjev komad; motovilec 20—25, radič 25, regrat 20—25 dinarjev merica, šopek peteršilja 12 din, mleko 30 din liter, smetana 200 din liter, skuta 90 din kg, surovo maslo 400 do 480 din kg, jajca 17—18 din komad, kokoši 250—500 din komad, zajci po 230 dinarjev.

V SKOFJI LOKI

Na živilskem trgu v Sofji Loki so bile v sredo naslednje cene: krompir 10, čebula 50, korenček 40, fižol 70 din kg; motovilec 25 dinarjev merica, kislja repa 20 din merica, kislje zelje 20 din merica, por 10—15 din kom., česen 10 din kom., peteršilj 10—15 din kom., zelje v glavah 10—20 din kom., jajca 15 din kom., smetana 15 din zajemalka, sirček 12 din kom., rumena koleraba 15 din kom., čebulček 300 din liter.

V KAMNIKU

Na kamniškem živilskem trgu je povsem zmanjkalo solate. Tisto peščico regrata in motovilca so gospodinjice takoj pokupile, radiča pa ni več. V trgovinah je dalmatinska endivija po 130 din kg. Cvetiča je bila po 78, v torek pa tudi 95 din kg. Cene kislemu zelju so se v trgovinah znižale na 32 in 34 din, kislji repi pa na 28 din kg. Ostale cene: zelje v glavah (novo) 66, korenček 50, rdeča pesa 35, rumena poleraba 25, čebula 45—50, česen 160—180, jabolka 100 din kg. Jajca so bila v torek po 16 din din komad. Se vedno je na trgu dovolj čebulčka po 240 do 260 din liter, seme krmilnega korenja pa je bilo po 70 din liter.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Rodile so: Janka Korečan, nameščena — dečka; Ivanka Drol, gospodinja — deklico; Ana Stern, gospodinja — dečka; Marija Sitar, delavka — dečka; Ivana Perko, kurirka — deklico; Zora Sekovič, delavka — dečka; Jožefa Jereb, gospodinja — deklico; Ana Bilban, gospodinja — dečka; Ina Livk, delavka — deklico; Ana Skrjanc, gospodinja — dečka; Marija Podpeskar, šivilja — dečka; Antonija Skumavc, prešivalka — dečka; Marija Inglič, gospodinja — dečka; Alojzija Longar, bol. strežnica — dečka. Francka Ahčin uslužb. — deklico; Anica Vehovec, uslužbenka — dečka; Marija Bogovič, trg. pomočnica — dečka; Antonija Oblak, gospodinja — deklico; Marija Valjavec, delavka — dečka.

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični smrti žene

VIDE KALTENEKAR, roj. Kristan

se v prvi vrsti zahvaljujem vsem sosedom, g. župniku, pevcem, vsem znancem in prijateljem za izkazano tolažbo in spremstvo na zadnji poti k večnemu počitku. Prisrčna hvala vsem za darovane vence in cvetje na njen prezgodnji grob.

Kranj, 22. marca 1958.

Zalujoči: mož Stanko, sin Janez, hčerka Veri, mama, brat, sestre in ostalo sorodstvo

Obisk Jurija Kunaverja pri kranjskih tabornikih

Sredi meseca marca so kranjski taborniki priredili pohod v neznanu ter tekme v lokostrelstvu. Pri pohodu so tekmovalce vse družine RSO. Prvi mesti sta dosegli družini SIVI JASTREBI in TRDNE SKALE skupno z GLOBOKIM SOTESKANOM.

Lokostrelci med postavljanjem ciljev

Prireditve, ki je bila v okolici Kranja, je dobro uspela. Prav posebno je treba pohvaliti organizatorje, ki so poskrbeli, da ni bil teren prenaporen (saj so se udeležili pohoda tudi najmlajši), da so na cilju dobili vsi topel čaj in prigrizek, da so zmagovalci bili nagrajeni in da so našli idealen prostor za tekme v lokostrelstvu.

Največje doživetje za kranjske tabornike pa je bil vsekakor obisk tov. Jurija Kunaverja iz Ljubljane, ki jim je pred tekmo v lokostrelstvu, ob tabornem ognju, predaval o lokih, puščicah, o tekmovalnem pravilniku in tako dalje. Napeto in hvaležno so poslušali njegove nasvete. Žal je bilo vetrovno in zato tekme niso uspeli, kot bi sicer. — Prvi mesti sta dosegla Franc Kovič in Janez Azman, izven konkurence sta streljala prav dobro

Upajo, da jih bo še mnogokrat obiskal tov. Kunaver, katerega nasvete poslušajo in jim sledijo željni novih uspehov. K. P.

LOKOSTRELCI V SAVSKEM LOGU

Kranj, 30. marca. — Danes dopoldne je bilo v Savskem logu v Kranju prvenstvo gorenjskih tabornikov v lokostrelstvu. Doseženi so bili naslednji rezultati: »Moški ekipno: I. RSO -družina »Modrega lana« 14 točk; I. posamezno: I. Brane Dežman 10 točk.

Ekipno članice: I. Družina »Svobodnega kamnitnika«, Skofja Loka 4 točke; posamezno: I. Majda Razpet 3 točke. Tekmovanje, ki so se ga udeležili taborniki z Jesnic, iz Skofje Loke, Tržiča in Kranja, je skrbno pripravil in izvedel rod »Stražnih ognjev« iz Kranja.

Mladina se množično vključuje v planinsko društvo

Pred kratkim je imelo Planinsko društvo Kranj v Sindikalnem domu v Kranju svoj redni letni občni zbor, ki mu je prisostvovalo 400 članov, predvsem mladine, več predstavnikov družbenih organizacij in član GO PZS, Rudi Kavčič. Po množičnosti in kvaliteti je bil to eden najboljših občnih zborov v času obstoja društva.

Društvo je v preteklem letu izvedlo veliko število manjših in večjih izletov. Enega izmed takih izletov se je udeležilo nad 800 pionirjev in mladincev kranjske občine. Tudi število članstva so povečali od 1365 na 1485. Planinski postojanki na Krvavcu in Smarjetni gori sta dobro gospodarili. Obe sta imeli dober obisk. Smarjetno goro je obiskalo okoli 8000 ljudi, Krvavec pa 7000. — V domu na Krvavcu so izvršili več adaptacijskih del in uredili nekatere sanitarije. Nedvomno pa je največji uspeh društva zgraditev planinske postojanke na Kališču pod Storžičem, ki je delno dograjen, za dokončno do-

\$\$\$ S SODIŠČA

PLANINSKI DOM STA OKRADLA

V Roblekov dom na Begunščici, ki je med zimo zaprt, je letos v začetku februarja vlomila skupina mladih avanturistov iz Maribora, ki so hoteli pobežniti čez državno mejo. V domu so se zadrževali več dni in se preživljali z jedili in pljačo, ki so jo našli v kočli. V že odprti dom, ki ga po prvem vlamu ni nihče zaprl, sta prišla 24. februarja letos še Vili Borovnjak in Tomislav Aler iz Zagreba. Ker jima je novo zapadli sneg prekrizal načrt — pobeg čez mejo, sta se zadrževala v domu tri dni, nato pa sta se vrnila v dolino, kjer sta hotela počakati ugodnejšo priliko za pobeg čez mejo. Preden sta zapustila kočlo, sta si prilačila še 24 rjuh, toplomer z etuijem, 25 razglednic, kompletno obehanko, uro budilko, par smučiči, ter manjšo količino jedil in pijače v skupni vrednosti okrog 70 tisoč dinarjev. S prodajo teh predmetov sta nameravala priti v dolino do denarja, kar pa so jima organi LM z aretacijo v

Begunjah preprečili. Pred sodiščem v Radovljici sta dejanje skesano priznala. Obsojena sta bila, Tomislav Aler, ki je bil idejni vodja pobege in pozneje glavni pobudnik tatvine, na 8 mesecev, Vili Borovnjak pa na 6 mesecev zapora.

Do tatvine živili in ostalih predmetov, ki pomenijo za Planinsko društvo razmeroma visoko vrednost, sploh ne bi prišlo, če bi bili ti predmeti v času izven sezone bolje zavarovani. Kako slab pregled imajo odgovorni ljudje nad predmeti, ki so shranjeni čez zimo v domu, je moč videti že iz tega, da gospodarji, ki se sodelovali z organi ljudske milice pri ugotavljanju števila in vrednosti ukradenih predmetov, sploh ni opazil tatvine 24 rjuh. Omenjena tatvina je bila odkrita šele s priznanjem obsojenega Borovnjaka.

Ker tatvine v planinskih postojankah v okolici Karavank niso ravno redke, bi bilo koristno, če bi PD poskrbela za varnejšo hrambo živil, pijač in drobnega inventarja.

Nedeljski reporter

Le kdo si ni pretekle dni za-
želel v Planico, ko je po tolikih
muhastih in mrzlih dneh posijalo
toplo sonce. Ob današnjem svitu
pa se je marsikdo vrnil nazaj
v posteljo, saj so izleti v čmeri-
kavem deževnem vremenu vse
prej kot prijetni. Ni moč zani-
kati — april je pred durmi. Men-
da nas ne bo presenetil z no-
vim snegom?

Prav vreme je krivo, da ni bilo
danes posebnega dreva niti na
jutranjem vlaku, ki je poljal iz
Ljubljane v Planico. Na kranjski
postaji je res čakalo več skupin
izletnikov s smučkami in kruš-
nimi torbami. Kar čedna vrsta
jih je bilo pred blagajno. Vsi:
Planica - povratno! Vsi so našli
prostor v vlaku. Sicer je bilo tu-
di mnogo osebnih vozil, motoris-
tov, avtobusov in celo pokritih
tovornjakov, ki so zjutraj vozili
skozí Kranj proti Planici. — Ka-
ko skače poljski državni prvak
Ladislav Tiner, kako se bo danes
odrezal Langus, mladinec Jemec
in drugi — vse to je opravi-
čeno vlekle ljudi v tiho zim-
sko naravo Tamarja.

NEPAZLJIVOST V MILLIONIH

O tem je bilo danes slišati v
novi dvorani OLO v Kranju. Zbralo
se je 135 delegatov - gasilcev na
Zbor gasilske zveze za Gorenjsko.
V zadnjih dveh letih, kot so poro-
čali, je bilo v okraju 161 večjih
požarov. Gasilci so rešili pred og-
nim objekto v skupni vrednosti 64
milijonov dinarjev. Kljub temu pa
je znašala škoda, ki so jo povzročili
požari, okrog 70 milijonov dinarjev.

Loki, nekateri iz svežih lesko-
vih vej, drugi okusno izdelani, ostro-
strelce in jih zvrstili pred
so metali puščice med drevesa,
pripravljeno tarčo, se je začelo
v mah, v parobke... Ta, prizares.

Pomlad je prišla... Pisan šopek zvončkov, trobentic in vijolic bo razveselil mamice

Las novi šport, tako vse kaže, je pri mladini dokaj priljubljen.

Pionirji z zanimanjem sledijo vsemu, kar jim pokažejo že izkušeni gasilci

Po ugotovitvah gasilcev je bilo največ požarov zaradi nepazljivosti, na drugem mestu so okvare v električni napeljavi in gradnji, prenekaletni požar pa so zanetili otroci pri igri itd. Prosto-
stovoljna gasilska društva so malone v vsaki vasi. Skupno je v okraju 137 prostovoljnih gasilskih društev z 9582 aktivnimi člani med katerimi je celo 868 pionirjev.

Na zboru so se resno lotili nekaterih težav in nalog. Zavzeli so se predvsem za vezbanje in usposabljanje gasilcev, vso skrb bodo posvetili tudi boljši opremljenosti in mehanizaciji in pa vključevanju mladine v gasilske vrste. Govorili so tudi o gasilskem domu, ki naj bi ga začeli graditi ob Golniški cesti v Kranju. To bi bil center gorenjskih gasilcev. Nadejajo se, da bodo do konca leta zbrali za gradnjo tega doma že več kot 4 milijone dinarjev. Računajo pa na pomoč ljudskih odborov in gospodarskih organizacij.

INDJANCI OB SAVI

Tako je bilo videti zdaleč. Toda bili so brez peresnic na glavi, le loki in puščice so spominjali nanje.

Slo je za prvo okrajno tekmo-
vanje v lokostrelstvu, ki je bilo danes v Savskem logu v Kranju. Zbrali so se mladi taborniki iz vseh krajev Gorenjske. Toda že pred tem so se pomerili s svojimi puščicami na občinskih tekmo-
vanjih.

— Je veliko dela ob nedeljah? — smo vprašali prodajalko v prvi trgovini.

— Seveda, — je dejala. — Mnoge žene ne utegnejo kupiti vsega v soboto, pa pridejo v nedeljo. Imamo vedno odprto dopoldne in kar dosti je dela. —

Vsekakor lepo — prilagajajo se potrebam potrošnika. K. M.

—KO TAVAM PO DEZJU...

Na to sodobno popevko je prišla misel ob sprehodu po Kranju. Celo pri Jelenu, pri Mayerju in drugod je bilo dolgočasno. Zato so si ljudje že dopoldan preskrbeli vstopnice za popoldanske in večerne kinopredstave. Ljubitelji glasbe pa so si oskrbeli vstopnice za koncert plesnih melodij, ki ga prireja popoldne in zvečer kvintet Boruta Lesjaka iz Ljubljane v tukajšnjem Prešernovem gledališču.

Na ulici je bilo moč srečati tudi posamezne gospodinjice, ki so bile zaposlene z nakupovanjem. V Prešernovi ulici sta bili odprti kar dve trgovini s sadjem in zelenjavo.

— Je veliko dela ob nedeljah? — smo vprašali prodajalko v prvi trgovini.

— Seveda, — je dejala. — Mnoge žene ne utegnejo kupiti vsega v soboto, pa pridejo v nedeljo. Imamo vedno odprto dopoldne in kar dosti je dela. —

Vsekakor lepo — prilagajajo se potrebam potrošnika. K. M.

V letošnji sezoni največji uspeh Kup »Katana« osvojile Kranjčanke

Tudi Japonce Igaja je čestital Slavica

Po štiridnevem bivanju na Siciliji se je med tednom vrnila v domovino jugoslovanska smučarska reprezentanca članic, ki se je udeležila tekmovalca za VI. kup »Katana« na Etni. Na startu, ki je bil približno 40 m pod vrhom znamenitega vulkana, se je zbralo 25 tekmovalk iz Švice, Italije, Francije, Nemčije in 4 Jugoslovance - Kranjčanke: Slavica Zupančič, Majda Ankele, Maja Rutar in Jamnikova. V posameznih reprezentancah so nastopile tekmovalke svetovnega slovesa: letošnja svetovna prvakinja v alpski kombinaciji Friesa Daenzer (Švica), olimpijska zmagovalka iz Cortine Renee Colliard (Francija), letošnja zmagovalka za Kandahar v St. Antonu na Tirolskem, Vera Schenone (Italija) itd. Skratka, med tekmovalkami je bilo kar 6 priznanih »asov«, pa tudi ostale so stalne reprezentantke omenjenih držav.

Tekmovalje je bilo v veleslalomu na 1800 m dolgi progi s 40 vratci. Za največje presenečenje je poskrbela Slavica Zupančič — z odlično vožnjo je zanesljivo zmigala in s tem dodala svojim številnim uspehom še enega. Slavica je za svoj uspeh dobila tudi posebno priznanje, ki ga ji je dal predsednik italijanske republike Gronchi — zlato koljano.

Naše reprezentantke so tudi kot ekipa dosegle prav gotovo enega svojih največjih uspehov. Kot moštvo so bile najboljše in osvojile pokal za VI. kup »Katana«. Poleg Zupančičeve so k temu uspehu pripomogle naše mlade tekmovalke, ki so se na Etni odlično izkazale. Ankeletova je bila 14., Jamnikova 17., medtem ko je edino le Rutarjeva zaradi nesrečnega padca dosegla slabši čas in precej zaostala.

Uspeh, ki so ga dosegle naše tekmovalke — smučarke, je prav gotovo največji, ki so ga dosegli naši tekmovalci v letošnji zimski sezoni. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi. FaBo

šport - šport - šport - šport - šport

Zmagal je Poljak

Zaradi zamud nekaterih vlakov, se je današnja smučarska prireditev v Planici pričela šele ob 10.30 uri. Na startu se je zbralo 21 skakalcev, med katerimi so bili le trije inozemci (vsi trije Poljaki). Čeprav je bilo pričakovati večje mednarodne udeležbe (napovedani so bili tudi Avstrijci, Francozi, Švicarji in tekmovalci iz obeh Nemčij), je bilo tekmovalje kljub temu dokaj zanimivo.

Po prvi seriji skokov je dosegel najboljšo oceno poljski prvak Ladislav Tiner — 106,5 točke; tudi drugi je bil Poljak Gasienica. Na tretjem mestu pa je bil naš tekmovalcec Mato Krznarič z 99,5 točkami in je ostal edini od naših tekmovalcev, ki so se lahko potegovali za prva mesta v končni oceni, saj sta Zidar in Jemec padla, Langus pa je bil nerazporejen in je slabo skakal.

Mato Krznarič se je tudi v drugi seriji odlično izkazal in dobil za svoj skok 100 točk. Pred njim je najboljši Poljak že padel (tako je odpadel v konkurenci za prvo mesto) in vsi so nerazporeno pričakovali na startu Gasienico; le-ta je tudi to pot odlično pristal in zaslužen bil prvi. Kljub temu, da je na tekmovalnjo v tej seriji skokov dosegel najboljšo oceno Jemec, to ni zadostovalo za boljšo uvrstitev. Omenimo naj še, da je isti tekmovalcec že v prvi seriji skokov dosegel najdaljši skok — 79 m, vendar pa se ni obdržal na nogah.

Končni rezultati: 1. Gasienica (78, 73,5) 210; 2. Krznarič (73, 73,5) 204; 3. Sibia Stefan (Poljska) 71, 71,5) 201; 4. Oman (72, 74,5) 5. Langus (69,5, 69); Pečar; Senčar; Gorjanc; Slibar itd.

JOZE LANGUS

Zadnji športni rezultati

ZVEZNA NOGOMETNA LIGA: RADNIČKI : BEOGRAD 2:0 VOJVODINA : SPLIT bo odigrana danes DINAMO : PARTIZAN 1:0 BUDUČNOST : VARDAR 1:0 HAJDUK : ŽELJEZničAR 3:1 VELEZ : ZAGREB 2:0 CRVENA ZVEZDA : SPARTAK 2:1

I. CONSKA NOGOMETNA LIGA:

LJUBLJANA : LOKOMOTIVA 1:7 VARTEKS : BRANIK 2:1 RIJEKA : ODRED 2:1 ELEKTROSTROJ : METALAC 5:2 ŠIBENIK : SEGESTA 4:0 JADRAN : ORIENT 1:1 TRESNJEVKA : ULJANIK 5:1 LJUBLJANSKO-PRIMORSKA NOGOMETNA LIGA: RUDAR : TRŽIČ 1:3 GRAFIČAR : NOVA GORICA 1:1 KRIM : ILIRIJA 2:1 JESENICE : SLOVAN 2:3

NOVOMESCANI PRVI

Jesenice, 30. marca. — Danes je bilo tukaj republiško tekmovalje v kegljanju. Rezultati: 1. Novo mesto 4790; 2. Beton - Celje 4635; 3. Maribor 4588 kegljev. U.

Kranjska gora okrajni prvak na smučeh

Letošnje smučarske tekme v Kranjski gori, 21. marca so bile nedvomno največja športna prireditve gorenjske mladine v minuli zimi. Za naslov okrajnega prvaka je tekmovalo nad 530 pionirjev in mladincev iz 22 šol kranjskega okraja. Izvedeno je bilo tekmovalje v tekih, skokih in veleslalomu za pionirje in mladince.

Tekmovalno vodstvo, ki je ocenilo uspehe posameznikov in

moštev, je brez težav prisodilo prvo mesto tekmovalcem iz Kranjske gore, in sicer po oceni posameznikov, kakor tudi po ekipnem plasmaju.

Uspehi po oceni posameznikov: 1. Kranjska gora 139 točk, 2. Bled, osemlet. 66 točk, 3. Jesenice, gimnazija 52 točk, 4. Jesenice MIS 48 točk, 5. Radovljica 39 točk, 6. Kranj, gimnazija 38 točk itd.

Uspeh po oceni moštev: 1. Kranjska gora 258 točk, 2. Bled, osemlet. 177 točk, 3. Jesenice, gimnazija 147 točk, 4. Žirovnica 111 točk, 5. Stražišče, Cankar 75 točk, 6. Gorje 60 točk itd.

V vsaki tekmovalni skupini je bilo ocenjenih prvih deset posameznikov s točkami od 10 do 1 in deset prvih moštev s točkami od 30 do 3.

Zgled športne dejavnosti v Cerkljah - Avto-moto društvo

Ze vrsto let ponavljamo in ugotavljamo isto — v Cerkljah niste športne dejavnosti, kot bi morala biti. Doslej smo vedno hoteli opravičiti to dejstvo pač s tem, da v Cerkljah ni primernih prostorov za športno udejstvovanje. No, tega sicer ne smemo zanikati in moramo priznati, da je to vsekakor eden poglavitnih vzrokov športnemu mrtvilu. Prav gotovo pa je še večji vzrok nedelavnosti na tem področju treba iskati med Cerkljani samimi, ki kažejo vse premajhno zanimanja za telesno vzgojo, ki je današnji človek skoraj nujno potreben. Da pa je možno tudi v Cerkljah kljub pomanjkanju prostorov doseči dokajšnje uspehe, sta dovolj zgovoren dokaz strelška družina, zlasti pa Avto-moto društvo. — V skromnih obrisih preletimo njihovo delavnost in se seznanimo z njihovimi načrti.

Vsekakor je daleč najdelavnejše športno društvo v Cerkljah Avto-moto društvo. V njem išče športnega razvedrila okoli 130 članov, mladincev, pionirjev in tudi članic. Razveseljivo število je to. Dejavnost društva pa je razpredena tudi v bližnjo okolico Cerklj, predvsem po šolah, kjer se odraža v številnih predavanjih o prometnih predpisih, raznih tehničnih zanimivostih doma in po svetu. Prav gotovo imajo ta predavanja, kot tudi šoferski tečajji, velik vzgojen pomen in so tudi posameznikom v precejšnji korist. Znano pa je, da so šoferski tečajji med najuspešnejših, kar jih pri nas sploh prirejajo avto-moto društva. Povpreček, da 90 odstotkov tečajnikov z uspehom napravi šoferski izpit, je več kot zadovoljiv. Za svoje uspehe pa je Avto-moto društvo Cerklje zasluženo prejelo tudi v republiškem merilu številna priznanja — 1956. leta je bilo 3. najboljše društvo v Sloveniji, lani sedmo, letos pa je trenutno na četrtem mestu in pričakovati je, da bo na tem mestu tudi ostalo. Ima pa tudi omenjeno društvo številne težave pri svojem delu, ki pa jih z vztrajno voljo z leta v leto laže premaguje. Ker člani društva že vrsto let pogrešajo potrebnih prostorov (garaž in delavnice) je njihov prvi cilj dobiti omenjene prostore. Jazno

nam mora biti, da oni sami nimajo za to potrebnih sredstev. Skušali pa bodo to vprašanje rešiti skupno z avtoprevoznimi podjetji SAP, Avtopromet Kranj, Transurist Skofja Loka in podjetjem Jugopetrol. — Namreč omenjena podjetja bodo slej ko prej sama potrebovala primerne garaže v Cerkljah za svoje avtobuse, zlasti še, ko bo stekla na Krvavecu težko pričakovana žičnica, saj bo takrat turistični promet precej večji kot je danes. H gradnji te garaže pa se bodo člani društva skušali vključiti s prostovoljnimi delom, ki bi bila omenjenim podjetjem vsekakor zelo dobrodošla. Seveda pa naj bi društvo v zameno za svoje delo dobilo tudi potrebne prostore v tej novi zgradbi. Skoraj smo lahko prepričani, da bo zamišljeni načrt Avto-moto društva iz Cerklj uspel in jim pri tem vsi želimo mnogo uspeha.

Strelška družina sicer ni tako številna. V njej je vključenih le 40 strelcev, ki pa so bolj ali manj sezonski — le petnajst jih približno redno trenira in se udeležuje raznih tekmovalj. To je sicer maloštevilna družina, ki Cerkljanom ne more biti v velik ponos. Razveseljivo pa je dejstvo, da kljub temu vsaj nekaj članov hoče nekaj doseči in ustvariti zaželene cilje. Tudi oni bodo v bližnji prihodnosti prišli do svojega strelškega doma, za katerega imajo že precej sredstev.

Iz omenjenih primerov vidimo, da se tudi iz nič lahko začne. Pogoj pa sta volja in vztrajnost. Tega pa, kot opažamo, v Cerkljah v mnogih primerih manjka in prepričani smo, da bi Cerkljani lahko že mnogo več storili na športnem področju, če bi se s skupnimi močmi zavzeli za določene cilje. Upajmo, da bo to trditveni cilj v bližnji prihodnosti uresničila cerkljanska mladina, ki ima predvsem veliko veselje za nogomet in namizni tenis. Omenjeni že dlje najdejo razvedrilo v omenjenih športnih disciplinah in če si bo ta mladina začrtala dovolj jasno in trdno pot, bo z vztrajnostjo prav gotovo dobila potrebna igrišča in prostore. In takrat o športnem mrtvilu v Cerkljah ne bomo mogli več govoriti. FaBo